

Poëzie in de Salon der Verzen

17 en 18 november 2010, te Huize Frankendael.

Het zijn klassieke avonden. Het gezelschap dat de Amsterdammer Simon Mulder om zich heen verzamelt past net als hijzelf zonder de minste moeite in het kasteeltje Huize Frankendael. Men kan zich niet aan de indruk onttrekken per tijdmachine in de negentiende eeuw te zijn beland.

Het publiek kleedt zich voor de avond, in de pauze is er champagne, geruisloos personeel draagt onberispelijk zwart. Ook de uitvoerenden zijn stemmig gekleed, allen hebben ergens een rode roos gestoken. Daar is over nagedacht; en niet alleen over de stijlvolle kleding. Dichters die hier optreden waarderen voor het grootste deel de vaste vorm. "In der Beschränkung zeigt sich der Meister", dat moet het motto zijn. Gelukkig houdt niet iedereen zich daar strikt aan. Natuurlijk zijn er geen microfoons, het zaaltje is intiem genoeg voor de geoefende stemmen van de voordragende dichters.

Eregast was deze avond Luuk Gruwez (Kortrijk, 1953), die in 1973 debuteerde met de bundel *Stofzuigergedichten*. Nadien verschenen in gestaag tempo bijna twintig bundels, de laatste twee in 2010: *Garderobe* (bloemlezing) en *Cosas perdidas*. Een huiselijk man met opmerkingsgave voor zijn directe omgeving. Zijn keuze voor deze avond tenminste was gewijd aan zijn familie ("Dikke mensen"), zijn moeder ("Mijn moeder was in alles gesjeesd, in 't sterven nog het meest"), een aandoenlijk achterlijk nichtje dat verliefd op hem is, en zijn grootmoeder die op haar sterfbed niet méér was dan: "... restjes oma, bij elkaar gescharreld in een nachthemd". Uit des dichters mond rolt de poëzie als vanzelfsprekend het zaaltje in. Dit is bezonken dichtkunst, doortrokken van een milde humor. Aardige man ook, mooi vest aan.

Na hem was het de beurt aan een man die ook heel goed in het décor past, de *éminence grise* van de huidige podiumdichters: J.C. Aachenende (Maastricht, 1932). Zijn bundels verschenen bij de kleine uitgeverij Editions Saint Jacques in Amsterdam (sinds 1969) dat als motto heeft: 'Noli altum sapere', wat zoveel betekent als 'Heb het maar niet te hoog in de bol'. Ziezo. J.C. leest met zijn prachtige stem voor uit de bundels: *Tegengif*, *Het leven is Gezelligheid*, en *Vreten op Aarde*. De gedichten zijn zeer helder, bieden verzet tegen het burgerlijk bestaan

en adviseren vaak een betere oplossing. Mannelijke drinkliederen en liefdesklachten, niet van zwarte humor gespeend. Voilà:

Contrapunt

(Lucas 11: 9-10)

Wie jaagt op het geluk/ vindt alleen het jagen.

Wie de liefde zoekt/ krijgt slechts de ijver/ en de zucht van de liefde. /

Maar ik zeg u:/ *Een goed leven is gratis.*

Zoekt niet/ want wie zoekt / zal niet vinden.

Nachten van Parijs

Rita Renoir, -de striptease star,- zo straks, -alleen nog,- in d'r haar.

-

De Franse taal

Te Amsterdam/ bij een frituur/ gehouden door een Turk/ komen drie jongens aan.

"Parlez vous Français?" / vraagt de grootste. / "Yes" antwoordt de Turk.

"Alors, 1 hamburgèr, 1 Seven-Up, 2 Coca Colà, et 2 kingburgèr-catchup."

Net voor de pauze kwam verrassenderwijs de presentatie van een nieuwe likeur: *de Geest der Poëzie* (gemaakt met o.a. alsem, anijs, zoethout en koriander), aan ons allen aangeboden om te proeven, gelukkig kwam in de pauze ook de beloofde champagne, én daarna (het kon niet op) de feestelijke verloting van een passend aardigheidje, een verrassingspakket met een droppeltje *Geest der Poëzie* in een flesje, een handgedrukt gedicht van Boekdrukatelier Het Y, de bundel van de Nacht van de Poëzie van dit jaar en twee vrijkaartjes voor het Amsterdams Historisch Museum. Werd gewonnen door de toevallig aanwezige Jos van Hest die met zijn onvolprezen Open Podium in de OBA al jaren menig dichter de wereld helpt veroveren.

Karlijn Groet (1977, Amsterdam) had haar rode roos (even zoeken) rechts in haar laars gestoken. Zij deed haar voordracht uit het hoofd, dat staat haar goed en ze kan het, ze heeft een zekere stem en kijkt onbevangen de zaal in. Die staat vaker voor de klas. Heel blij was ik met haar persiflage (die ik nog niet kende) op *Het Huwelijk* van Willem Elsschot.

Een paar strofen:

Hoe gruwelijk

Toen zij de geuren rook van hekel en venijn
de dampen van de haat, die heel zijn lijf ging meten,
zijn lippen had bezield, zijn handen had bezeten,
toen haalde zij haar gram en grijnsde bij zijn pijn.

[...]

Maar weggaan deed zij niet, want tussen vrouw en man
staan mensen in de weg, die willen overwinnen.
En ook een ogentwink, die we ons nog herin'ren
en waar je in de strijd zo naar verlangen kan.

En hier een liefdesgedicht:

Altijd (fragment)

".. daar zou ik je in stukken slaan
in hele kleine stukken slaan
in steeds kleinere stukjes slaan
tot stof, tot fijnstof, poeder slaan
en je zou neerdalen op m'n bed
soms zou ik naar je blazen
je zou oplichten in het licht
en je zou ook overal en nergens zijn,
maar altijd van mij..."

Erg mooi, want gewelddadig van liefde.

Alexis de Roode (1970, Hulst/Nijmegen) had voor de gelegenheid zijn haar nog wat roder geverfd. Goed idee, naam en haar zijn nu één. Was vroeger bescheiden/onzeker, dat kun je nog steeds een beetje zien in zijn motoriek en dat siert hem. Inmiddels is hij een bekende (slam)dichter en werkzaam bij het Poëziecircus te Utrecht. Zijn debuut *Geef mij een wonder* werd in 2006 genomineerd voor de C. Buddingh'-prijs. In april 2008 verscheen de tweede bundel, *Stad en Land*, die werd genomineerd voor de J.C. Bloem-prijs 2009. Kortgeleden verscheen de bundel *Gratis tijd voor iedereen*. Daaruit las hij levendig voor met olijke oogopslag. Maar het werk heeft diepere lagen. Hier identificeert de dichter zich met de schepper uit ons bijbelverhaal, hij is er bij, doet mee:

Scheppingsdagen (fragment):

... de tweede dag ...

Gisteren hebben we het licht aangedaan.
Genoeg gerust.
Tijd om aan de slag te gaan.

We maken van licht een balletje.
Gooien dat verheugd
van de ene in de andere hand
en voelen iets op ons neerdalen: lust.

We maken nog een balletje.
Fantastisch! Een maan.
We gooien een ster omhoog,
nog een. En nog een.

Dan spoelt een manische scheppingsdrift
over ons heen als een waanzin.
Met astronomische getallen
vliegen balletjes in het rond,

een onmetelijke zwerm van vuurvliegjes
die de zoom van het sterrengevaad
wijder en wijder optrekken

over het naakte niets.

Welbeschouwd
maken we er een enorme bende van,
maar we moeten wel,
anders blijven we het voelen:
de leegte waarmee alles begon.

De held van deze avonden is voor mij altijd de zich *Verwonderaar* noemende Arjan van Vembde. Hij combineert zijn magische goocheltrucs met filosofisch-poëtische overwegingen. De overwegingen leiden met succes de aandacht af van de vingervlugheden die zijn handen intussen verrichten, waardoor de verbazing kan toeslaan. Hij is er een meester in. Deze avond presenteerde hij zijn nieuwe act, waarin onder meer de 'magische' ring van zijn vader en leermeester een rol speelt.

Simon zelf laat ik hier even buiten beschouwing. Op deze avonden is hij vooral de organisator en presentator, al laat hij ook eigen werk horen. Voor zijn eigen agenda verwijst ik naar: <http://www.simonmulder.nl> en voor de Salon der Verzen naar www.feestderpoezie.nl

Volgende voorstelling in Frankendael: 10 en 11 februari 2011. Mis het niet!

Marie Roelofsen.
Poezieboekhandel Perdu
Kloveniersburgwal 86
Amsterdam